

Csiba Zsolt

Egy jövőalkotó..., a jelenben...

„Aki megelégedett, az gazdag.
Aki helyén marad, az állhatatos.
Aki a halálban sem pusztul el, él.”

(Tao Te King, Hamvas Béla fordításában)

Baán Tibort művészete a függőleges hagyományba helyezi, szellemisége - többek között - Pilinszky János, Toldalagi Pál és bizonyos vonatkozásokban Hamvas Béla "fehér humorának" világát idézi. Magyar entellektüel, identitáskereső, balladisztikus életdrámáját befelé élő, merész indulatú, kíváncsi szív ember..., konok munkálkodás, az igazság, az ima, a kegyelem csillámai: Ora et labora. Alkotásai révén megélhetjük, hogy gyökereink keletiek, törzsünk európai és lombkoronánk egyetemes... A szerző érzékeli a misztikus fuvallat fontosságát, tápláló erejét, a minden Egy, a Végtelen, elsőrendű értékeit, felolvasztva magában a jeges "lét-feledett-ész" (Bogár László) dermesztő, kétdimenziós öncélúságait. Látja az én- nem én megkülönböztetésből fakadó "principális dualizmus" (René Guénon) csillápihatatlan szomját, de egyszersmint érzi az azon túli kimódolatlan derű lüktetését is, ahol az igazi valódiság egyfajta színültig telt üresség formájában megnyilvánul..., vállalja a kötelesség küzdelmeit, mint ahogy látja a mindenek fölött álló szelídítő egységet is és tudja, hogy bizonyos értelemben ordibáló porszemek vagyunk csupán a sivatagban..., végül mindezen megszenvedett tapasztalatok gyümölcseként jut el a hagyomány, az individuum, a család, a haza, az emberiség, a Világegyetem Rendje, a Kozmosz magasrendű dilemmáihoz. Sokoldalú alkotó, versek, haikuk, tanulmányok, festmények..., földlabdás "életfakabuki"-szerű kollázs - mely a "Lombhullató idő" című kötetének borítólapján is szerepel - akár kultúránk jelképes megjelenítésének is felfogható..., nézegetve József Attila sora jut eszembe: „Vízcsepp az Ég, viszi a szél.”. Szomorúságra való hajlama, kreatív melankólia..., a lelkiismeret szavára hallgatni, mégha látszólag hátrányos is, feladni valamit, ha fájdalmas is, tisztességesnek maradni, mégha nehéz is..., az alkotó példamutatása által esetleg csökkenhet nyugtalanulásunk a mindennapokban és talán egy olyan élet felé vehetjük az irányt, mely kevésbé van kiszolgáltatva sikernek-kudarcnak, csüggedésnek-szalmaláng lelkesedésnek..., a költő elegánsan, rezignált mosollyal, kicsit talán

csodálkozva ellép, a valamikor bizonyára erényeket csillogtató, de napjainkra egyre inkább tulajdonképpen "akadémizmussá" váló, az igazságkeresést mára már gyakorlatilag nélkülöző - szellem nélküli, tehát szellemtelen „posztmodern” zsákutcája mellett, amely folyamat kristályosító hatását az is erősítheti, hogy világképe mintegy üdítően kívül marad a ma divatos, túlragozott tévképzetek köreiből, például érzékelhetően nem a kezdet-telen kezdetének illetve a vég-telen végének kutatásából alkotja látásmódját... Benyomásunk szerint, Baán Tibor a jövő embere a jelenben, bölcs önzés tehát részünkről, ha rábizzuk magunkat művészetére...

Végh Éva: Az Úr előtt